

La premsa i la llibertat

Ara que, passat el número 100, arribem al tercer any d'existència d'aquesta revista, ens hauríem de fer, a nosaltres mateixos, als nostres lectors i a qui corresponga, una pregunta crucial: ¿som —i hem estat— o no som, al País Valencià com a mínim, un vehicle insubstituïble per a la comunicació d'unes idees, per a la informació d'uns fets, per a la valoració d'unes actituds i actuacions? Hi ha hagut molts fets que, sense EL TEMPS, els ciutadans no haurien conegut; moltes idees, crítiques i opinions que, sense EL TEMPS, no haurien pogut ser expressades; molta informació que sense EL TEMPS no hauria estat difosa.

Això, sembla que en alguns despatxos oficials és mal d'entendre. Els ocupants d'alguns despatxos oficials semblen decidits impulsors d'aquell «enorme esforç global, comú, enorme, col·lectiu, perquè Espanya siga un país cèntric, centrista i centrat», de què parlava al nostre número 100 Manuel Vázquez Montalbán. Un enorme esforç per fer impossible la discrepància, la independència d'idees, la discordància o la falta de submissió. ¿Estan en el seu dret? Com a individus, potser sí. Com a polítics, no tant. Com a representants de les institucions públiques, de cap de les maneres. «És del tot il·legítim que la lògica d'un partit substituesca la lògica social de les institucions», escrivia el mateix Manuel Vázquez. Més encara: que certes persones amb poder pensen (i no s'estan de dir-ho, amb paraules de reticència i de menyspreu) que els agradaria veure mort l'únic setmanari que es fa al seu país en la llengua del seu país, ja és ben greu. Que utilitzen el seu poder institucional per aconseguir-ho és tot un símptoma del concepte que tenen del poder, del país, de l'idioma i de la llibertat.

Ara bé, molt possiblement és qüestió precisament de persones, més que no de partit o d'ideologia. Ho suposem, perquè responsables del mateix partit, a Barcelona, han llançat una proposta de pacte sobre mitjans de comunicació a Catalunya que sembla ben raonada, ben allunyada de les estretors mentals, del tancament i de la intolerància. En la proposta presentada per Raimon Obiols parlen d'un «pacte polític i social que possibilita la consolidació del pluralisme que ha de caracteritzar els mitjans de comunicació d'una societat democràtica».

Pluralisme, no alineament en les posicions del poder. Proposen que, a fi que la implantació pública de la llengua catalana pugua correspondre a la realitat del seu ús quotidià, cal que es reforce la seua posició als mitjans de comunicació. Que es reforce, no que siga bloquejada. Proposen un pacte que «hauria de traduir-se en decisions institucionals i en mesures de suport i impuls als mitjans de comunicació i als diferents actors que s'hi relacionen». Mesures institucionals de suport, no de boicot.

No hi ha res que faça dubtar que Raimon Obiols, Higin Clotas o Jaume Sobrequés, cas de ser al govern de la Generalitat de Catalunya, serien conseqüents, des del poder, amb les propostes que ara fan des de l'oposició. Res no fa dubtar que, en fer aquestes propostes, les fan pensant en la llibertat, en el bé públic, en Catalunya i en el pluralisme de la societat democràtica.

Que no les fan pensant en la pròpia imatge, en cap obsessió de control, en la irritació davant de la discrepància, en la indiferència davant del propi idioma. Res no fa pensar que tots són iguals, per fortuna. La proposta del PSC, si engloba tots els mitjans en català, haurà d'ensendre's al País Valencià i a les Illes. Obiols pertanyia a la Coordinadora Socialista dels Països Catalans. Va ser un bon començament. ¿I si ens el mirem de nou?

El Bloc, en bloc

Que demostra que les coses que es fan ben fetes, amb constància i amb una mica de fe, amb serietat i amb una mica d'organització, poden esdevenir èxits notables. Ramon Lapiedra ha estat reelegit rector de la Universitat de València, per majoria més que absoluta i en primera votació, i el mèrit és en primer lloc del Bloc de professors i d'estudiants que sabien perfectament el que s'hi jugaven. Alegrem-nos-en, i que l'exemple s'escampe. Hi ha coses que es poden fer. Ara mateix.

I una nota de tristor. La mort sobtada de Sebastià Garcia Martínez, a punt d'incorporar-se a la Universitat de València en la càtedra d'Història del País Valencià, de recent creació. Una frase del soterrar el va definir com cal: «S'ha acabat Joan Reglà». I la gran esperança dels joves historiadors valencians. La setmana que ve li dedicarem un espai, un record, en les nostres pàgines. []

